

gatva sok újszerű tudnivaló: ejtőernyős gyerekek iskolájáról, a vitorlázó repülésről és még sok mindenről. *Túri Polgár István* rajzai nagyban segítenek abban, hogy a kisebb olvasók is világosan megérthessék a modern technika legnagyobb csodáit. Mai könyv a mai gyermekeknek.

Kevés ifjúsági író válik olyan gyorsan népszerűvé a kalandos lelkű fiataloknál, mint *Fehér Szarvas*, a titokzatos életű magyar-indián törzsfőnök. A Szikláshegyek varázslójának szerzője most új kötettel lepi meg olvasóit. A *Békepipa* nemcsak érdekes indián történet, de egyben kézikönyv is az indián tábori élethez, mely bevezeti az ifjú harcosokat az indián táborverés és egyéb indián ügyességek titkaiba.

Helyreigazítás. Legutóbbi számunkban Zibolen Endre, Szociális érés az iskolában c. könyv ismertetője nem Wiegert Gyula, hanem Wieder György.

NEVELÉS ÉS ÉLET.

Imre Sándor negyven éves tanári működésének évfordulója alkalmából az ő nemzetnevelési rendszeréről emlékezett meg a szegedi Dugonics-Társaság felolvasó ülése. Banner János megnyitójában utalt Imre Sándornak a Társasággal való kapcsolatára és arra az elhivatottsági érzületből fakadt, elmélyült nevelői munkásságra, amelyet Imre Sándor fejt ki a magyar nevelői gondolkodás és öntudat megerősítése érdekében. Ezután Tett a m a n t i Béla olvasta fel „Imre Sándor és a nemzetnevelés” c. tanulmányát. Előadó a nemzetnevelés fogalmának elvi boncolásából indult ki. Rámutatott azokra a tartalmi és formai jegyekre, amelyek a nemzetnevelés belső lényegét alkotják és a neveléstudományi rendszerek nagy egészében külön karakterét jellegzetesen meghatározzák. A századvégi pedagógiai felfogás szűkre szabott keretein, mivel az a kizárólagos szaknevelésben merült ki, az első rést a nevelés kérdéseinek szociális-kollektív értelmezése ütötte. Ez hozta előtérbe a társadalom, majd a nemzet fogalmát, s velük kapcsolatban a pedagógia új és eleven feladatokra talált: a nemzeti közösség tagjainak egységes lelki formálása és így előkészítés a közösség történeti és kulturális életkövetelményeinek odaadó szolgálatára. Az ilyen értelmezésű nemzetnevelés alapfogalmainak tisztázása és a belőlük

épülő rendszer megalkotása fűződik Imre Sándor nevéhez. Meggyőződése volt u. i. az, hogy a nemzet a legtágabb körű emberi közösség, amely még egységes eszményekért hevül, tehát azonos eszközökkel törekszik azonos célok megvalósítása felé. A körnek a támogatása viszont már az ideális humanizmusnak nem mindig konkretizálható és csak nehezen megvalósítható értékvilágába tévedhet.

Imre Sándor nemzetnevelői rendszerének másik fontos jellege pedig az, hogy a nemzetnevelés igazi gyökérproblémáit a nemzeti tradícióból s főleg nemzeti nagyjaink tanításaiból eredezteti. Ezért ad a most ünnepelt Széchenyi-visszaemlékezés különös időszzerűséget. Imre Sándor nemzetnevelői rendszerének, mert hiszen ő volt az, aki először hívta fel a figyelmet Széchenyi nemzetnevelői működésében és irodalmi hagyatékában rejlő mélyes pedagógiai gondolatkincsre.

Augur.

Minden történeti intézménynél a múltba való visszatekintés és így a fejlődés fokainak megvizsgálása az illető alakulat önismeretét van hivatva előmozdítani. Ezért üdvözljük készséges elismerésünkkel azt a jelenséget, hogy az egyes intézetek tanárai rászánják magukat iskolájuk történetének megírására. Nagy jelentősége van ennek min-

den iskolánál, hiszen a „genius loci” felidézése mindig termékeny hatású indításokat közvetíthet. Mi két szempontból is szeretnők, ha ez a nemes kezdeményezés egyre szélesebb rétegekben találna folytatókra. Az egyik lélektani: a történeti múlt gondolata kiválóan alkalmas arra, hogy nevelői ambícióinknak új ihletet adjon. De különösképpen kiemelendő az, hogy egyes iskoláinknak gyökérzete századokra nyúlik vissza; mások viszont szellemi örökösei (ha nem is alapításukban és épületeikben, de történeti fejlődésben vagy esetleg sajátos helyi nevelői meghatározottságban) kora újkori vagy talán középkori „schola”-inknak. Márpedig nem alaptalanul büszke öntudatot és egyben fokozott hivatási lendületet kölcsönözhet a nevelőknek az az érzés, hogy ők itt ebben az épületben nagy tradícióktól terhes feladatot teljesítenek, folytató láncszemei egy művelődési erőközpontnak; tudós ősök munkáját vállalva állnak őrt a szellemi akropolisznak egyik bástyáján. Minél előkelőbb az intézet családfája, annál méltóbb utódokra van most is szüksége tanároknak és növendékeknek egyaránt; hiszen a származás lelki előkelősége is kötelez valamire!

Másrészt azonban a magyar közoktatás története is régóta nélkülözi azt a művelődési összkepet, amelyet egyes intézetek életrajza állíthat elénk. Gondolunk itt arra, hogy a múltban egyes középiskoláink szinte főiskolai feladatkört töltöttek be. Ennek megfelelő volt tanári karuk, könyvtárak, tanulmányi rendjük és — színvonaluk. Hány

egyetemi katedrára is alkalmas lelkes tudós működött ezekben az intézetekben! Bibliográfiai szempontból is kívánatos lenne tudományos működésüknek felkutatása, főleg pedig könyvtárjegyzéküknek lehető összeállítás. Voltak iskoláink, melyek egyes helyi adottságok közepett sajátos hivatást töltöttek be és így szinte különleges szellemi arculatuk alakult ki. Az egyes intézetek szellemi életének, működésének grafikonját kiválóan meg lehetne statisztikailag is állapítani azokból a helyzetrajzokból, amelyek a milléniumi évben készültek az intézeti értesítőkből. A további részletes kidolgozási vázlatpontokra nézve tárgyas tényszerű összeállítás miatt dicséretes példát adott az a kiadvány, amely Imre Sándor egykori szegedi munkaközösségének ilyen célzatú első számaként jelent meg és az iskolai élet természetrajzához kíván néhány vonással hozzájárulni.

Augur.

*
Katolikus kántoroknak nélkülözhetetlen a Barabás-féle országosan elismert és egyházfőhatóságilag engedélyezett *Temetőkönyv*. Tartalmaz a pontos egyházi szertartáson kívül búcsúztatókat, kíséző énekeket, sírbatételi énekeket, gyászmiséket, a „Liberá” szertartását, koporsóbatételre való énekeket és a halotti litániát. Csak fűzve kapható. Utánvétellel megküldi Bendefy Lászlóné, sz. Barabás Irén úrnő (Szombathely, Borsics-u. 14.), — ára 8 — P. Ugyanitt kapható „Dallamos” Praeludiumok (kötve), ára 3 — P. A kettő együtt rendelve 10 — P és 84 fillér postabér.

Árpád nyomda nyomása Szeged.

Nyomdáért felel: Szittner János.

